

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2016. május 23.
(OR. fr)

9101/16

COAFR 136
CFSP/PESC 402
RELEX 410
COHOM 52

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Dátum: 2016. május 23.

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 8890/16

Tárgy: Kongói Demokratikus Köztársaság
– A Tanács következtetései (2016. május 23.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a Tanács 2016. május 23-i 3466. ülésén elfogadott, a Kongói Demokratikus Köztársaságról szóló tanácsi következtetések szövegét.

A Tanács következtetései a Kongói Demokratikus Köztársaságról

1. A választások előtt néhány hónappal a Kongói Demokratikus Köztársaság (KDK) fordulópont előtt áll, és az ország előtt álló számos kihívás komoly aggályokkal tölti el az Európai Uniót (EU). Az ENSZ Biztonsági Tanácsának (2016. március 30-án elfogadott) 2277. sz. határozata kiemeli, hogy elsősorban a kongói hatóságok felelőssége, hogy a választásokat az alkotmány erre vonatkozó előírásainak tiszteletben tartásával készítsék elő és szervezzék meg. Az EU felszólítja a kormányt és minden érintett felet, különösen a nemzeti független választási bizottságot arra, hogy sürgősen teremtsék meg az ahhoz szükséges feltételeket, hogy a választásokat, különösen az elnökválasztást és a törvényhozási választást szabad, átlátható, inkluzív és békés módon lehessen megtartani. Az EU álláspontja szerint csak az alkotmányos szempontból legitim és demokratikusan megválasztott kormány teremtheti meg a stabilitást és egyesítheti az ország azon élharcosait, akik nélkül sem az elmúlt évek jelentős eredményeit nem lehet konszolidálni, sem a fennálló számos biztonsági, humanitárius, kormányzási és fejlesztési kihívást nem lehet leküzdeni. Nyugtázva az Alkotmánybíróság 2016. május 11-i ítéletét, az EU hangsúlyozza egyrészt, hogy egy demokratikus kormány a legitimitását rendszeresen, az alkotmányban előírt időszakonként tartott választásokra alapozza, másrészt azt, hogy a választások megszervezése a kormány feladata, és hogy az ország instabilitása nagyban az ezzel kapcsolatos homályos helyzetnek tudható be.

2. Az EU felszólítja a kongói hatóságokat, hogy mihamarabb indítsák újra a választási folyamatot, a konkrét szakaszok végrehajtásával. Az ENSZ BT 2277. sz. határozatának megfelelően az EU felszólítja a nemzeti független választási bizottságot, hogy mihamarabb tájékoztassa a módosított időpontokról és arról, hogy a különböző politikai szereplőknek milyen lehetőségük van véleményt nyilvánítani a helyzetről. Felkéri a KDK kormányát, hogy gyorsan dolgozza ki a választásokkal kapcsolatban kifizetendő összegek folyósításának tervét, és hogy aktualizálja a választási listákat. Az EU csak a kormány egyértelmű politikai és pénzügyi kötelezettségvállalása esetén fog tudni támogatást nyújtani, különösen a választási folyamathoz. Az EU ezzel kapcsolatban rámutat arra, hogy az ENSZ kongói demokratikus köztársasági stabilizációs missziója fontos szerepet játszik azzal, hogy technikai segítséget és logisztikai támogatást nyújt. Az EU üdvözli az ENSZ-főtitkár különleges képviselője, Maman Sidikou által végzett munkát.

3. A mostani kilátástalan és egyre feszültebb helyzetben az EU kiemeli, hogy sürgősen rövid és célratoró politikai párbeszédet kell tartani az összes reprezentatív politikai szereplő között annak érdekében, hogy mihamarabb konszenzus alakulhasson ki a nemzeti független választási bizottság által benyújtandó egyértelmű, konkrét időpontokon és hiteles pénzügyi szükségleteken alapuló menetrendről, különösen az elnökválasztásra vonatkozóan. Az EU e tekintetben maradéktalanul támogatja az ENSZ BT 2277. sz. határozatát és a demokráciáról, a választásokról és a kormányzásról szóló afrikai chartában foglalt elveket. Ezzel összefüggésben, az EU a regionális és nemzetközi partnerekkel szoros koordinációban támogatja Edem Kodjo, az Afrikai Unió közvetítője ENSZ által is támogatott megbízatását, melynek célja egy ténylegesen hiteles, konstruktív és inkluzív párbeszéd megvalósítása, valamint minden kongói részes felet felkér a teljes körű együttműködésre.

4. A politikai párbeszédre való felhívást szükségszerűen kísérnie kell minden személy azon jogának, hogy szabadon véleményt nyilváníthasson. Az EU aggodalmának ad hangot azzal kapcsolatban, hogy a KDK-ban a politikai vita akadályokba ütközik, amint azt a legutóbbi, Lubumbashiban, Gomában és Kinshasában történt események is tanúsítják. Tekintettel arra, hogy a politikai döntéshozókkal, médiaszakemberekkel és a civil társadalom tagjaival – az emberijog-védőket is beleértve – kapcsolatban egyre több zaklatásról és megfélemlítésről érkezik jelentés, az EU emlékeztet arra, hogy a választások előtti időszakban az emberi jogok, nevezetesen a polgári szabadságjogok tiszteletben tartása és a nyitott politikai színtér biztosítása kulcsfontosságú, és a valódi és hiteles párbeszéd létrejöttének az egyik előfeltétele. Az EU e tekintetben alapvető fontosságúnak tartja a MONUSCO azon feladatát, hogy dokumentálja az emberi jogok megsértésének eseteit és beszámoljon azokról a Biztonsági Tanács 2277. sz. határozatának alkalmazásában, továbbá üdvözli az ENSZ Közös Emberi Jogi Hivatala (UNJHRO) által a KDK-ban végzett döntő jelentőségű munkát. Az EU hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a KDK-kormány tiszteletben tartsa az e téren tett kötelezettségvállalásait az alkotmányos előírásoknak, illetve a Kongói Demokratikus Köztársaság által megerősített megállapodásoknak megfelelően, beleértve többek között a nemzetközi emberi jogi egyezményeket és a Cotonoui Megállapodást. Az EU e téren intenzívebbé kívánja tenni az általa a KDK-kormányával folytatott párbeszédet.

Az EU emlékeztet valamennyi szereplő – az igazságszolgáltatásért és a biztonságért felelős intézmények felelős személyeit is beleértve – azzal kapcsolatos egyéni felelősségére, hogy tevékenységei során szigorúan betartsa a jogállamiság elveit és az emberi jogokat, aminek hiányában viselnie kell ennek a következményeit.

5. A KDK keleti részén továbbra is ingatag a biztonsági helyzet, ami lakhelyelhagyásra kényszeríti a lakosságot és ami miatt jelentős humanitárius szükségletek keletkeznek. Az EU határozottan elítéli a fegyveres csoportok által elkövetett folyamatos támadásokat és a szélsőséges erőszakot – elsősorban Beni térségében –, amelynek a lakosság esik áldozatul, és felkéri a KDK fegyveres erőit (FARDC), hogy a MONUSCO támogatásával biztosítsa a civil lakosság védelmét.

Az EU elítéli az erőszak minden formáját, így az országban még mindig elterjedt szexuális erőszakot is, valamint azt, hogy a fegyveres csoportok gyermekkatonákat toboroznak és vetnek be. Felhívja a kongói hatóságokat, hogy továbbra is aktívan törekedjenek arra, hogy véget vessenek az ilyen bűncselekményeknek.

6. Az EU sürgeti, hogy a FARDC és a MONUSCO ismét végezzenek ténylegesen közös műveleteket annak céljából, hogy semlegesítsék a Ruandai Demokratikus Felszabadító Erőket, a Szövetséges Demokratikus Erőket és a többi fegyveres csoportot. Ahhoz, hogy orvosolni lehessen a konfliktus kiváltó okait és tartósan stabilizálni lehessen az ország keleti részét és tágabban a Nagy-tavak nagyobb régióját, a 2013. februári addisz-abebai keretmegállapodás valamennyi aláíró felének teljesítenie kell az általa vállalt kötelezettségeket. Az EU ezzel összefüggésben felkéri a hatóságokat arra, hogy küzdjenek az ország természeti erőforrásainak illegális kiaknázása ellen. Továbbá fokozott erőfeszítéseket sürget a keretmegállapodás végrehajtása érdekében, és üdvözli Saïd Djinni, az ENSZ főtitkárának a Nagy-tavak régiójáért felelős különmegbízottja tevékenységét.

7. Az EU a Nagy-tavak régiójának egyik legfontosabb partnere; a tagállamaival a KDK-ban jelentős erőfeszítéseket hajtott végre, és az utóbbi tíz évben kb. 10 milliárd EUR összegű beruházással segítette a békefenntartást, a humanitárius segítségnyújtást és a fejlesztést.